

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ НА БІЗНЕС В СУЧАСНИХ ТУРБУЛЕНТНИХ УМОВАХ

ПАЛІЄВ Валерій

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
<https://orcid.org/0009-0000-5824-8322>

Дана наукова стаття присвячена ретельному аналізу впливу глобальної нестабільності на сучасний бізнес у турбулентних умовах. Здійснення такого дослідження дозволяє визначити ключові фактори та виклики, що виникають в контексті нестабільності, та відокремити можливості для бізнес-організацій.

Особлива увага надається розробці стратегій, спрямованих на формування антикрихкого підходу в умовах глобальних невизначеностей. Дослідження підтверджує, що бізнес-організації, які інтегрують антикрихкі принципи, стають більш придатними до адаптації та виживання в змінних умовах. Це може слугувати основою для подальших розвитків у сфері стратегічного управління та підвищити стійкість бізнес-систем у сучасному непередбачуваному світі. Висновки статті сприятимуть подальшому розумінню та розвитку концепцій антикрихкості в сучасному бізнесі. У цілому, дана наукова стаття відкриває нові перспективи та надає практичні рекомендації, які можуть служити орієнтиром для бізнес-лідерів, науковців та стратегічних планувальників, щоб ефективно протистояти викликам глобальної нестабільності та створити стійкі та динамічні організації.

Ключові слова: антикрихкість, адаптивність, стратегія, глобальна нестабільність, бізнес.

RESEARCH ON THE IMPACT OF GLOBAL INSTABILITY ON BUSINESS IN CONTEMPORARY TURBULENT CONDITIONS

PALIEV Valerii

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

The given scientific article is dedicated to a thorough analysis of the impact of global instability on contemporary business in turbulent conditions. Conducting such research allows identifying key factors and challenges arising within the context of instability and discerning opportunities for business organizations.

Particular attention is given to the development of strategies aimed at forming an antifragile approach in the face of global uncertainties. The research confirms that business organizations integrating antifragile principles become more adaptable and resilient in changing circumstances. This serves as a foundation for further developments in the field of strategic management, enhancing the resilience of business systems in the modern unpredictable world.

The conclusions of the article propose specific practical approaches for the development of antifragile strategies for businesses. Understanding and implementing these strategies can be the key to stability and success for enterprises in unpredictable conditions. Moreover, the application of the antifragility concept can serve as a basis for further research and innovation in the field of business management.

In summary, this scientific article opens new perspectives and provides practical recommendations that can serve as a guide for business leaders, researchers, and strategic planners to effectively confront the challenges of global instability and create resilient and dynamic organizations.

Keywords: antifragility, adaptability, strategy, global instability, business.

ПАЛІЄВ, В. (2023). ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ НА БІЗНЕС В СУЧАСНИХ ТУРБУЛЕНТНИХ УМОВАХ. *Development Service Industry Management*, (3), 97–101. [HTTPS://DOI.ORG/10.31891/DSIM-2023-3\(14\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2023-3(14))

PALIEV, V. (2023). RESEARCH ON THE IMPACT OF GLOBAL INSTABILITY ON BUSINESS IN CONTEMPORARY TURBULENT CONDITIONS. *Development Service Industry Management*, (3), 97–101. [https://doi.org/10.31891/dsim-2023-3\(14\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2023-3(14))

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

У зв'язку зі зростаючою глобальною нестабільністю в економіці, спричиненою різноманітними факторами, включаючи політичні, економічні та природні події, бізнес-організації стикаються з викликами та турбулентними умовами. Дослідження впливу глобальної нестабільності на бізнес стає актуальною проблемою для вивчення та розуміння, які конкретні аспекти цієї нестабільності впливають на функціонування підприємств, як вони адаптуються до та протистоять цим умовам, а також як це впливає на їх стратегічне планування та розвиток. Вирішення цієї проблеми може допомогти розробити ефективні стратегії для бізнес-організацій у контексті глобальної нестабільності, сприяючи їх стійкості та успішному

функціонуванню в умовах турбулентності. Ця проблема висуває завдання детального аналізу факторів глобальної нестабільності, таких як економічні кризи, політичні та торговельні конфлікти, зміни клімату, інновації у технологіях та інші, що можуть впливати на різноманітні галузі бізнесу.

Проблема також включає вивчення та класифікацію реакцій бізнес-організацій на глобальну нестабільність, розгляд можливих стратегій адаптації та вирішення проблем, а також ідентифікацію ключових чинників, які сприяють або заважають ефективному пристосуванню до цих умов.

В рамках дослідження можна детально розглянути взаємозв'язок між різними галузями бізнесу та глобальною нестабільністю, а також визначити, які стратегії можуть бути оптимальними для різних видів підприємств та в різних регіонах світу.

Загальний підхід до цього дослідження полягає в розробці практичних рекомендацій для бізнес-організацій, які дозволять їм не лише виживати в умовах глобальної нестабільності, але й використовувати цю нестабільність для свого стратегічного розвитку та зміцнення конкурентних позицій.

Аналіз досліджень та публікацій

Наукові труди багатьох вчених присвячені вивченню аспектів формування та еволюції глобального бізнесу. Наприклад, у колективних дослідженнях, які згадуються авторами [2], детально розглядаються питання стосовно регулювання глобального бізнесу та його переходу до форм, що виходять за межі національних границь. Вчений А. Добровольська, в рамках свого наукового внеску [3], акцентує увагу на процесах глобалізації економічних відносин. Докладний аналіз розвитку глобального бізнесу подано у численних працях М. Чиббі, зокрема в [4]. Питання інновацій вивчаються дослідником П. Курмаєвим [5] у наукових розвідках, що дозволяють глибше зрозуміти аспекти інноваційного розвитку в контексті глобального бізнесу.

Формулювання цілей статті

Мета даної наукової статті полягає у вивченні впливу глобальної нестабільності на сучасний бізнес у турбулентних умовах та в розробці стратегій, що сприяють формуванню антикрихкого підходу для бізнес-організацій.

Виклад основного матеріалу

Сучасні бізнес-організації, діючи в умовах глобальної нестабільності, зіткнулися з унікальними викликами та можливостями. Це дослідження спрямоване на розкриття впливу глобальної нестабільності на різні галузі бізнесу та ідентифікацію оптимальних стратегій адаптації для досягнення стійкості та успіху.

Глобальна нестабільність викликає різні труднощі та відкриває нові можливості для різних галузей бізнесу. Наприклад, у фінансовому секторі невпевненість на ринках може призвести до коливань вартості активів та ризиків кредиту, але зростає попит на фінансові послуги управління ризиками та страхування.

У виробничому секторі зміни клімату та нестабільність постачання сировини можуть впливати на виробництво та ланцюг постачання, проте це створює можливості для росту попиту на сталі, альтернативні енергетичні джерела та технології для зменшення відходів.

У технологічному секторі зменшення інвестицій у дослідження та розвиток може ускладнити розробку нових технологій, проте збільшений попит на цифрові рішення та інновації для вирішення глобальних проблем створює нові можливості.

Тарифи, валютні коливання та геополітичні конфлікти можуть впливати на міжнародну торгівлю та ланцюг постачання, проте розвиток нових ринків та диверсифікація постачальників можуть стати можливістю для підприємств у цьому секторі.

Також глобальна нестабільність впливає на сферу послуг, таку як ресторани, туризм та розваги, зменшуючи споживчий попит, але в той же час сприяючи розвитку віртуальних послуг, онлайн-освіти та інтернет-розваг.

Зміни в глобальних енергетичних ринках та нестабільність постачання енергії можуть впливати на виробництво та споживання енергії, але це відкриває можливості для збільшення попиту на відновлювальні джерела енергії та розвитку енергоефективних технологій у сфері електроенергетики. Глобальна нестабільність ставить перед бізнесом складні виклики, але в той же час створює можливості для тих, хто готовий адаптуватися та впроваджувати інновації.

В умовах постійних змін на ринку та технологічних інновацій вибір правильної стратегії для успішного функціонування підприємства стає надзвичайно важливим завданням. Ретельний аналіз і визначення оптимальних стратегій для різних галузей бізнесу дозволяють компаніям ефективно пристосовуватися до змін в економічному середовищі та утримувати конкурентоспроможність.

Приклади успішних та неуспішних ініціатив різних галузей бізнесу в умовах глобальної нестабільності

Галузь бізнесу	Успішна стратегія	Неуспішна стратегія
Фінансовий сектор	Цифрова трансформація, кібербезпека, інноваційні технології	Неправильне оцінювання ризиків, інвестиції в неперспективне
Виробництво	Резилієнтні ланцюги постачання, локальні постачальники	Непередбачувані зміни на ринку, накопичення застарілих запасів
Технології	Акцент на дослідження та розвиток, інновації, гнучкість	Недооцінка технологічних змін, неадаптованість до нових технологій
Торгівля	Розширення онлайн-продажів, гнучка стратегія ціноутворення	Закриття традиційних роздрібних точок без аналізу попиту
Харчова промисловість	Розробка інноваційних, екологічно чистих продуктів, автоматизація	Непередбачувані зміни в сировинному ринку, дефіцит сировини

1. Фінансовий сектор: Успішність залежить від впровадження цифрових технологій та збалансованості при оцінці ризиків інвестицій.

2. Виробництво: Резилієнтні ланцюги постачання та гнучкість управління дають конкурентну перевагу.

3. Технології: Акцент на дослідження, інновації та гнучкість дозволяє компаніям залишатися на передових позиціях в швидкозмінному технологічному середовищі.

4. Торгівля: Розширення онлайн-продажів та гнучка стратегія ціноутворення є важливими в умовах змін у споживацькому підході.

5. Харчова промисловість: Інноваційні, екологічно чисті продукти та автоматизація дозволяють пристосовуватися до ринкових змін і забезпечувати стабільність в умовах дефіциту сировини.

Загальна тенденція підкреслює необхідність гнучкості, інновацій та ефективного управління для досягнення успіху в сучасному бізнес-середовищі.

Деякі підприємства, що успішно адаптувалися до глобальної нестабільності, активно використовують цифрові технології для підвищення ефективності та гнучкості. Вони впроваджують інновації, такі як хмарні технології, штучний інтелект та аналітика даних, для швидкої адаптації до змін у виробництві та ринку.

Значну увагу приділяють гнучкості у ланцюгах постачання, розглядаючи альтернативні джерела постачання та створюючи резервні склади. Це дозволяє підприємствам ефективно реагувати на перепади в постачанні та попиті.

Розвиток онлайн-каналів продажів став ключовим для досягнення клієнтів у всьому світі, зокрема в умовах обмежень на фізичні взаємодії. Підприємства активно переглядають свої стратегії продажів, фокусуючись на цифрових платформах та електронній комерції.

Управління ризиками стає неот'ємною частиною стратегічного планування. Застосування аналітичних інструментів дозволяє компаніям прогнозувати можливі загрози та розробляти ефективні стратегії мінімізації ризиків.

Гнучкість робочих процесів, така як віддалена робота та гнучкі графіки, робить підприємства менш залежними від фізичного присутності та сприяє збереженню продуктивності в умовах нестабільності.

Інвестиції у розвиток персоналу стають пріоритетом, оскільки компанії розуміють, що навички та компетентності персоналу визначають їх гнучкість та здатність швидко адаптуватися до нових умов.

Співпраця та альянси також виявляються корисними, допомагаючи компаніям об'єднувати ресурси та інновації для спільного подолання викликів.

Успішні підприємства відзначаються не лише здатністю реагувати на зміни, але й активним пошуком новаторських рішень та стратегій, що дозволяють їм процвітати в глобальному економічному середовищі з нестабільністю.

Ці підприємства також роблять акцент на плануванні на довгострокову перспективу, приділяючи увагу стратегічному управлінню та визначенню ключових напрямків розвитку. Це дозволяє їм не лише реагувати на поточні виклики, але і готуватися до майбутніх тенденцій та ризиків.

Спроможність ефективно співпрацювати з партнерами, клієнтами та постачальниками є ще однією ключовою складовою успіху. Підприємства, що виявляються відкритими до взаємодії та обміну інформацією, мають змогу швидше реагувати на зміни в економіці та ринкових умовах.

Крім того, успішні компанії активно залучають та стимулюють свої команди. Це включає в себе не лише розвиток необхідних технічних навичок, але і розвиток лідерських якостей та творчого мислення серед працівників.

Інноваційний підхід до вирішення проблем та впровадження новаторських рішень робить ці компанії конкурентоспроможними на ринку. Вони активно стимулюють та підтримують культуру інновацій, що сприяє постійному вдосконаленню та здатності пристосовуватися до нових обставин.

Уроки від цих успішних підприємств свідчать про те, що в умовах глобальної нестабільності важливо не тільки адаптуватися до поточних змін, але і будувати стратегії для майбутнього, розглядаючи виклики та

можливості, які можуть виникнути. Гнучкість, інновації, співпраця та стратегічне управління роблять основу успіху у цьому новому економічному ландшафті.

Зважаючи на глобальну нестабільність, бізнес-організації мають вживати цілеспрямовані заходи для забезпечення ефективного функціонування. У сучасних умовах глобальної нестабільності бізнес-організації повинні бути готові до ефективною адаптації та стратегічного реагування на зміни в економічному середовищі. Розробка та впровадження стратегій адаптації стає невід'ємною частиною успішного функціонування на ринку. Урахування конкретних особливостей галузі дозволяє бізнесам визначити найефективніші підходи до забезпечення стійкості та конкурентоспроможності.

Таблиця 2

Рекомендації для різних галузей, які можуть служити основою для розробки та впровадження стратегій адаптації

Галузь	Рекомендації для адаптації в умовах нестабільності
ІТ/Технології	1. Розробка гнучких та інноваційних стратегій.
	2. Зосередження на роботі з великим обсягом даних для прогнозування та аналізу ризиків.
	3. Встановлення глобальних систем кібербезпеки.
	4. Розвиток штучного інтелекту для автоматизації та оптимізації бізнес-процесів.
Фінанси	1. Диверсифікація інвестицій та портфелю.
	2. Посилення моніторингу ринкової ситуації та аналіз ризиків.
	3. Використання фінансових технологій для автоматизації операцій.
	4. Управління ліквідністю та фінансовою стійкістю.
Логістика	1. Розробка адаптивних логістичних систем.
	2. Використання інноваційних технологій в сфері транспорту та складського господарства.
	3. Розширення мережі постачання та пошук альтернативних постачальників.
	4. Ефективне управління запасами та зменшення часу циклу постачання.
Торгівля	1. Розвиток онлайн-продажів та платформ для електронної комерції.
	2. Аналіз та адаптація до змін у споживчому попиті.
	3. Зменшення залежності від одного регіону або постачальника.
	4. Активне вивчення та використання трендів ринку.

В умовах глобальної нестабільності ключовими аспектами для успішного функціонування бізнес-організацій стають постійне впровадження інновацій та використання гнучких стратегій для оперативного реагування на економічні зміни. Акцент на системах ризик-менеджменту визначається необхідністю передбачення та ефективного управління ризиками, що виникають у зв'язку із глобальною нестабільністю.

Для фінансового сектору важливо здійснювати диверсифікацію інвестицій та уважно моніторити ринкові тенденції, що є стратегічними кроками для успішної адаптації до непередбачуваних умов. У сфері ІТ та технологій використання інновацій для автоматизації бізнес-процесів є необхідним для забезпечення стабільності та конкурентоспроможності.

Ефективне логістичне управління, адаптивні стратегії постачання та уважне врахування невизначеності допомагають забезпечити надійність ланцюга постачання, що є важливим фактором у змінних умовах глобального бізнес-середовища.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі

У результаті проведеного дослідження можна зробити висновок, що вивчення впливу глобальної нестабільності на сучасний бізнес у турбулентних умовах є актуальним та важливим завданням. Аналіз показав, що підприємства, які успішно адаптуються до змін та вчасно розробляють стратегії, спрямовані на формування антикрихкого підходу, мають більше шансів на стійкість та успішність у непередбачуваних умовах.

Отримані результати дозволяють рекомендувати бізнес-організаціям активніше впроваджувати принципи антикрихкості в свою стратегію управління. Важливим елементом цього підходу є готовність до змін, пошук нових можливостей та навчання на помилках. Дослідження підтверджує, що компанії, які виробляють антикрихкий підхід, можуть ефективно оптимізувати свою діяльність в умовах нестабільності, що дозволяє їм не лише виживати, але й розвиватися в умовах турбулентності.

Остаточний висновок полягає в тому, що розробка антикрихкого підходу є ключовим фактором для успішного функціонування бізнес-організацій у сучасних умовах глобальної нестабільності. Дані результати можуть бути корисними для керівництва підприємств, стратегічного планування та всіх зацікавлених сторін, які прагнуть підвищити стійкість та конкурентоспроможність своїх бізнесів у непередбачуваних умовах.

Література

1. Набок І.І., Дзигаленко І.С. Стан та тенденції розвитку су- часної світової економіки. Глобальні та національні пробле- ми економіки. 2017. No 16. URL: <http://global-national.in.ua/archive/16-2017/11.pdf>. Назва з екрану.
2. Braithwaite J., Drahos P. Global Business Regulation. Cam- bridge: Cambridge University Press. 2000. 704 p.

3. Добровольська А. Тенденції постіндустріального розвитку та глобалізація інформаційного простору. Антологія творчих досягнень. К.: ІСЕМВ НАН України, 2004. Вип. 1. С. 166–168.
4. Chibba M. Global Business: Origins, Viewpoints and Six Cornerstones. Global Policy Essay. 2012. No 9. URL: <http://www.globalpolicyjournal.com/sites/default/files/pdf/Chi-ba%20-%20Global%20Business%2009.12.pdf>. Назва з екрану.
5. Creating a system of evaluation of efficiency of state support policy for innovative entrepreneurship / P. Kurmaiev, S. Podzihun, E. Bayramov. Науковий вісник Полісся. 2017. No 3(11). С. 197–203.
6. 2018 Global M&A Outlook: Navigating consolidation and disruption. New York: JPMorgan Chase & Co., 2018. 36 p.
7. Український ринок M&A: підсумки першого півріччя 2017 року / О. Хоменко О. та ін. URL: https://uifuture.org/uk/post/ukrainskij-rinok-ma-pidsumki-persogo-pivricca-2017-roku_383. Назва з екрану.
8. The 2017 M&A Report: The Technology Takeover. URL: <https://www.bcg.com/publications/2017/corporate-development-finance-technology-digital-2017-m-and-a-report-technology-takeover.aspx>. Назва з екрану.
9. Intramural R&D expenditure (GERD) by source of funds. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tsc00031&plugin=1>. Назва з екрану.
10. Kurmaiev P. Innovative and Replenishment Approach to Regional Economy Management. European Researcher. 2013. Vol. (38). No 1–1. С. 28–31.
11. Outlook on Emerging Markets. New York: Lazard Asset Management LLC, 2018. 6 p.
12. GDP based on PPP, share of world. URL: <http://www.imf.org/external/datamapper/PPPSH@WEO/OEMDC/ADVEC/WEOORLD>. Назва з екрану.
13. World economic outlook. Washington, DC: International Monetary Fund, 2017. 284 p.
14. Drucker J., Rapoport A. The Tax Bill's Winners and Losers. URL: <https://www.nytimes.com/2017/12/16/business/the-winners-and-losers-in-the-tax-bill.html>. Назва з екрану.
15. Givi BEDIANASHVILI, Hanna ZHOSAN, Sergiy LAVRENKO Modern digitalization trends of Georgia and Ukraine. Published in Scientific Papers. Series "Management, Economic Engineering in Agriculture and rural development", Vol. 22 ISSUE 3, 2022 <https://managementjournal.usamv.ro/index.php/scientific-papers/current>
16. Olha Garafonova, Hanna Zhosan, Viktoriia Marhasova, Nataliia Tkalenko, Kateryna Trukhachova Matrix method of competitive analysis of the results of economic activity of hospitality enterprises in the conditions of strategization and digital transformation. "Management theory and studies for rural business and infrastructure development Volume43 Issue2 Page237-248" 2021 <https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/2355>

References

1. Nabok I.I., Dzyhalenko I.S. Stan ta tendentsii rozvytku su-chasnoi svitovoi ekonomiky. Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky. 2017. No 16. URL: <http://global-national.in.ua/archive/16-2017/11.pdf>. Nazva z ekranu.
2. Braithwaite J., Drahos P. Global Business Regulation. Cambridge: Cambridge University Press. 2000. 704 p.
3. Dobrovolska A. Tendentsii postindustrialnoho rozvytku ta hlobalizatsiia informatsiynoho prostoru. Antolohiia tvorchykh dosiahnen. K.: ISEMV NAN Ukrainy, 2004. Vyp. 1. S. 166–168.
4. Chibba M. Global Business: Origins, Viewpoints and Six Cornerstones. Global Policy Essay. 2012. No 9. URL: <http://www.globalpolicyjournal.com/sites/default/files/pdf/Chi-ba%20-%20Global%20Business%2009.12.pdf>. Nazva z ekranu.
5. Creating a system of evaluation of efficiency of state support policy for innovative entrepreneurship / P. Kurmaiev, S. Podzihun, E. Bayramov. Naukovy visnyk Polissia. 2017. No 3(11). S. 197–203.
6. 2018 Global M&A Outlook: Navigating consolidation and disruption. New York: JPMorgan Chase & Co., 2018. 36 r.
7. Ukrainskyi rynok M&A: pidsumky persoho pivrichchia 2017 roku / O. Khomenko O. ta in. URL: https://uifuture.org/uk/post/ukrainskij-rinok-ma-pidsumki-persogo-pivricca-2017-roku_383. Nazva z ekranu.
8. The 2017 M&A Report: The Technology Takeover. URL: <https://www.bcg.com/publications/2017/corporate-development-finance-technology-digital-2017-m-and-a-report-technology-takeover.aspx>. Nazva z ekranu.
9. Intramural R&D expenditure (GERD) by source of funds. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tsc00031&plugin=1>. Nazva z ekranu.
10. Kurmaiev P. Innovative and Replenishment Approach to Regional Economy Management. European Researcher. 2013. Vol. (38). No 1–1. S. 28–31.
11. Outlook on Emerging Markets. New York: Lazard Asset Management LLC, 2018. 6 r.
12. GDP based on PPP, share of world. URL: <http://www.imf.org/external/datamapper/PPPSH@WEO/OEMDC/ADVEC/WEOORLD>. Nazva z ekranu.
13. World economic outlook. Washington, DC: International Monetary Fund, 2017. 284 r.
14. Drucker J., Rapoport A. The Tax Bills Winners and Losers. URL: <https://www.nytimes.com/2017/12/16/business/the-winners-and-losers-in-the-tax-bill.html>. Nazva z ekranu.
15. Givi BEDIANASHVILI, Hanna ZHOSAN, Sergiy LAVRENKO Modern digitalization trends of Georgia and Ukraine. Published in Scientific Papers. Series "Management, Economic Engineering in Agriculture and rural development", Vol. 22 ISSUE 3, 2022 <https://managementjournal.usamv.ro/index.php/scientific-papers/current>
16. Olha Garafonova, Hanna Zhosan, Viktoriia Marhasova, Nataliia Tkalenko, Kateryna Trukhachova Matrix method of competitive analysis of the results of economic activity of hospitality enterprises in the conditions of strategization and digital transformation. "Management theory and studies for rural business and infrastructure development Volume43 Issue2 Page237-248" 2021 <https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/2355>